

Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright
Thạc sĩ Chính sách công Niên khóa 2017-2019
Học kỳ Thu 2017

Đề cương môn học
Luật và Chính sách công

Nhóm giảng viên

Giảng viên: Phạm Duy Nghĩa nghia.pham@fuv.edu.vn
Trợ giảng: Nguyễn Thị Hồng Nhung hnhungnt@ueh.edu.vn

Giờ lên lớp: Thứ Ba 8.30 – 10.00
Thứ Năm 8.30 – 10.00

Giờ tiếp học viên:

	<i>Thứ Hai</i>	<i>Thứ Ba</i>	<i>Thứ Tư</i>	<i>Thứ Năm</i>	<i>Thứ Sáu</i>
Phạm Duy Nghĩa			14.00-16.00		14.00-16.00
Nguyễn Thị Hồng Nhung	14.00-15.30		14.00-15.30		

Tổng quan

“Scarcely any political question arises that is not, sooner or later, transformed into a legal question.” Alexis de Tocqueville, *Democracy in America* (1838)

Anh/chị là người làm việc trong khu vực công (cán bộ, công chức, viên chức), nhân viên của tổ chức xã hội, báo chí, giảng viên hay người nghiên cứu, tất cả có chung mối quan tâm: học cách phân tích chính sách, đánh giá chính sách, lựa chọn chính sách một cách chuyên nghiệp, giúp cho địa phương và đất nước phát triển hơn, công bằng hơn, nhân văn hơn, vì con người hơn.

Như đã trích de Tocqueville, mọi chính sách, sớm hay muộn, đều được chuyển hóa thành các vấn đề pháp lý. Bất kỳ lựa chọn chính sách nào của giới quyền thế (elites), muốn áp dụng một cách bắt buộc rộng rãi cho toàn xã hội, đều cần được chuyển hóa dưới một dạng nào đó của pháp luật, gọi là thông báo, quy chế, quyết định, nghị quyết ở cấp địa phương (pháp quy địa phương) hay văn bản pháp luật ở cấp quốc gia (quyết định, thông tư, nghị định, nghị quyết, pháp lệnh, luật). Quy trình ấy, khái quát gọi là chuyển hóa chính sách thành quy phạm pháp luật, hay còn gọi là tiến trình lập quy ở địa phương hoặc lập pháp ở tầm quốc gia.

Ngoài việc lựa chọn và ban hành chính sách, việc tổ chức thực hiện, đánh giá, điều chỉnh, thay đổi hoặc chấm dứt các chính sách, đôi khi phải sửa sai các chính sách kém hiệu quả, cũng cần tới các công cụ pháp luật tương ứng. Như vậy, lập pháp và tổ chức thực thi pháp luật hiển nhiên tác động mật thiết đến lựa chọn và thực thi các chính sách; luật và chính sách công tựa như các góc nhìn khác nhau của cùng một quá trình giúp nhà nước can thiệp, điều tiết, quản lý xã hội theo các chủ đích mà giới quyền thế theo đuổi.

Môn học này được thiết kế nhằm bổ trợ các kiến thức về pháp luật (lập pháp, hành pháp, tư pháp) và kỹ năng cần thiết của người phân tích chính sách (thu thập dữ liệu, phân tích, thương lượng), giúp họ tự tin vận dụng các kiến thức phân tích chính sách trong bối cảnh thể chế pháp luật hiện hành của Việt Nam, với tầm nhìn và khát vọng hướng tới các xã hội dân chủ hơn, vì con người hơn, tôn trọng và thượng tôn pháp luật hơn (tầm nhìn và khát vọng thì toàn cầu, song hành xử thì phải mang tính địa phương).

Môn học kéo dài trong 16 tuần, mỗi tuần 02 buổi giảng, mỗi buổi 90 phút, tổng cộng có 30 buổi giảng, trong đó có 04 buổi là các phiên điều trần mô phỏng một Phiên thảo luận để thẩm định một dự thảo Nghị quyết tại Ban Kinh tế-Ngân sách trình HĐND TPHCM (cả ngày 01/02/2018). Sau khi tham khảo nhiều phương pháp giảng dạy của các trường chính sách công tiên tiến trên thế giới, chúng tôi lựa chọn cách giảng dạy dựa trên mô phỏng (Simulation) của GS David C King (Harvard Kennedy School). Cách học này buộc người học không chỉ tự đọc, tự điều tra, tự nhận biết vấn đề, mà còn phải tự nhập vai, tự dàn xếp, tự trải nghiệm các cảm xúc khi phải tiến hành thương lượng với các bạn đồng khóa, từ đó nhằm thúc đẩy sự hình thành các chính sách công. Suy cho cùng, học tốt là thực học các kiến thức, kỹ năng, và cảm xúc cần có cho người phân tích chính sách.

Mục tiêu của môn học

Môn học này đóng góp một phần vào Chuẩn đầu ra của Chương trình Thạc sĩ chính sách công của FSPPM. Kết thúc môn học, học viên sẽ được trang bị các kiến thức, kỹ năng, và thái độ sau đây:

- Về kiến thức, học viên đánh giá được các khía cạnh pháp lý của một lựa chọn chính sách (trách nhiệm đưa ra chính sách là của ai, chính sách được thảo luận và phản biện qua những quy trình như thế nào, chính sách phải được thể hiện dưới các hình thức VBPL nào, luật pháp cần được thiết kế ra sao để tránh các lựa chọn chính sách kém hiệu quả, luật pháp góp phần thực hiện, điều chỉnh, dừng, chấm dứt hoặc thay thế chính sách như thế nào).
- Về kỹ năng, học viên rèn luyện các kỹ năng tự nghiên cứu pháp luật, tự tìm ra các vấn đề chính sách-pháp luật, kỹ năng viết các thảo luận chính sách ngắn, kỹ năng thương lượng, thảo luận và thuyết trình nhằm thuyết phục công chúng về dự kiến chính sách mà mình lựa chọn.

- Về thái độ, học viên luyện tập khả năng chịu đựng, chủ động làm việc dưới sức ép và tần suất cao, hợp tác và chia sẻ thông tin với đồng nghiệp, cân nhắc sự đa dạng của các lợi ích, cần trọng và hướng tới sự công bằng trong các lựa chọn chính sách công.

Yêu cầu đối với học viên

Học viên phải tham gia các buổi giảng, kéo dài từ 17/10/2017 cho đến 01/02/2018. Sau buổi học cuối cùng ngày 01/02/2018, học viên có thêm 01 tháng (dịp trước và sau Tết âm lịch) để hoàn thành bài Tiểu luận kết thúc môn học, và phải nộp bài muộn nhất vào ngày 01/03/2018.

Học viên phải đọc kỹ Đề cương này, đọc trước các bài đọc trước khi đến lớp, cũng như tích cực tham gia thảo luận trên lớp. Học viên phải tự mang theo bảng in tên và đặt trên bàn trước chỗ ngồi của mình. Học viên nào chưa kịp đọc bài đọc trước giờ giảng thì tự nguyện úp bảng tên xuống bàn :). Lưu ý: Từ 2017, FSPPM thực hiện chính sách đọc trên các bản điện tử, không in và phát tài liệu đọc bằng giấy cho học viên. Mỗi học viên phải tích cực tham gia vào một trong 06 nhóm nghiên cứu để hoàn thành Tình huống mô phỏng. Tùy vào thực tiễn công tác, mỗi quan tâm và kế hoạch nghề nghiệp tương lai, học viên tự lựa chọn vị trí của mình trong 03 lĩnh vực sau đây: (i) cơ quan hành pháp (UBND, Chính phủ), (ii) cơ quan dân cử (HĐND và Quốc hội), (iii) Tổ chức chính trị, các hiệp hội đại diện cho doanh nghiệp, khu vực dân sự, báo chí, truyền thông.

Trong giờ học không được ghi âm, ghi hình, tắt hoặc để điện thoại di động ở chế độ im lặng. Khuyến khích học viên lựa chọn các chỗ ngồi khác nhau, tránh ngồi tại một vị trí trong suốt thời gian của khóa học.

Kiểm tra, đánh giá người học

Việc đánh giá học viên bao gồm 05 phần với tỷ trọng chấm điểm dưới đây:

1. 03 bài tóm tắt các bài đọc, ghi nhớ chính sách Memo, mỗi bài 5%:	15%
2. 01 bài kiểm tra ngắn (10/50 khái niệm của Bộ từ vựng môn học):	05%
3. Chuyên cần, Tham gia thảo luận, đóng vai Tình huống mô phỏng:	25%
4. Kiểm tra giữa kỳ (60 phút, 01 câu cho cả lớp và 01 câu lựa chọn):	25%
5. Tiểu luận kết thúc môn học (Môn học này không thi hết môn):	30%

1) Bài tóm tắt các bài đọc, bài ghi nhớ chính sách (Memo): 15 % tổng số điểm

Tùy theo các tuần học, học viên sẽ được yêu cầu nộp các Bài thảo luận tóm tắt các bài đọc hoặc Bài ghi nhớ chính sách, mỗi bài 500 chữ ($\pm 10\%$) về những chủ đề nêu trong bài đọc

bắt buộc hoặc nội dung mà Nhóm giảng viên yêu cầu. Bài thảo luận được nộp bằng bản in (tại hòm thư của lớp trong phòng máy) và bản điện tử (theo quy định của Trường) trước 8.20 sáng thứ 5 hàng tuần. Có tổng cộng 03 bài tóm tắt hoặc ghi nhớ, mỗi bài 05% tổng số điểm của môn học.

2) Bài kiểm tra ngắn (kiểm tra 10 khái niệm trong tổng số 50 từ vựng): 05 % tổng số điểm

Ban giảng viên sẽ chuẩn bị một Bộ từ vựng của môn học với khoảng 50 khái niệm cơ bản liên quan đến quy trình lập pháp và thực thi pháp luật. Học viên sẽ được kiểm tra kiến thức về 10 trong số 50 khái niệm đó.

3) Chuyên cần, Tham gia thảo luận, đóng vai trong Tình huống mô phỏng: 25 % tổng số điểm

Chuyên cần bao gồm sự tham gia trên lớp (có mặt tại lớp, ghi danh), tham gia thảo luận, cho ý kiến trên lớp. Số lần phát biểu là một chỉ số, song quan trọng hơn là nội dung phát biểu phải gắn với bài đọc, gắn với nội dung thảo luận, có dẫn chiếu/tương tác với ý kiến của các học viên khác trong lớp. Phần này được đánh giá: 5%.

Tình huống mô phỏng: Trong chóp mắt, anh/chị đã lựa chọn và trở thành: (i) công chức lãnh đạo trong Chính quyền TPHCM (UBND, các sở ban ngành, ví dụ Tài chính, GTVT), hoặc trở thành (ii) đại biểu dân cử trong HĐND, hoặc trở thành (iii) người đại diện cho Hiệp hội doanh nghiệp của Thành phố, đại diện cho tổ chức xã hội, giới nghiên cứu, báo chí, truyền thông. Thành phố nơi anh/chị đang sống đang đứng trước những thách thức phát triển rất lớn, thiếu các nguồn lực phát triển, hạ tầng, tới những vấn đề xã hội. Chúng tôi sẽ cung cấp một Báo cáo toàn cảnh về nền kinh tế của TPHCM. Từ đó anh/chị sẽ nhận thấy các thách thức của TPHCM. Trước các sức ép đó, TPHCM đang đứng trước nhiều lựa chọn chính sách, ví dụ đổi đất lấy công trình, thực hiện các dự án BOT xây dựng các vành đai giao thông, tăng nguồn thu từ thí điểm thuế tài sản, phát hành trái phiếu công trình.

Chia 06 nhóm: Dựa vào cấu trúc như trên, học viên cả lớp sẽ tự chọn tham gia vào một trong 06 nhóm: 02 nhóm đại diện UBND, 02 nhóm đại biểu dân cử (HĐND), và 02 nhóm tổ chức xã hội, hiệp hội DN, giới nghiên cứu hoặc báo chí.

Làm gì sau 16 tuần? Anh/chị đứng trước nhiều lựa chọn chính sách, và phải tìm cách thúc đẩy các chính sách đó được thông qua dưới một dạng VBPL có hiệu lực của địa phương, ví dụ một Nghị quyết của HĐND. Anh/chị có 16 tuần làm việc để nghiên cứu, khám phá, vận động, soạn thảo, tranh luận, phản biện nhằm thúc đẩy hoặc đẩy lùi, chỉnh sửa các chính sách mà anh chị quan tâm. Vừa làm, vừa tự nghiên cứu khung khổ pháp luật Việt Nam, vừa đọc rộng hơn để hiểu các khung lý thuyết và tầm nhìn quốc tế.

Anh chị phải đóng vai gì? Về nhóm Chính quyền, hãy là lãnh đạo, nhân viên chịu trách nhiệm chính của UBND, Sở Tài chính, Sở GTVT, hoặc bất kỳ sở ngành nào mà anh chị quan tâm. Hãy đưa ra các lựa chọn chính sách và tìm cách thuyết phục cả lớp về chính sách đó, hãy chuẩn bị Tờ trình dự thảo Nghị quyết của HĐND bao gồm lựa chọn chính sách mà anh chị muốn thông qua, kể cả các hồ sơ mà anh chị cho rằng cần cho Tờ trình đó. Về nhóm HĐND, hãy là các đại biểu dân cử, hãy nhóm họp thành các Ban tương ứng (ví dụ: Ban Kinh tế-ngân sách, Ban Văn hóa-Xã hội). Hãy chuẩn bị các Báo cáo thẩm định, các câu hỏi chất vấn trong các Phiên điều trần. Về nhóm Hiệp hội và xã hội dân sự, hãy chuẩn bị các Ý kiến phản biện, các phân tích chính sách, ủng hộ hoặc phản đối các đề xuất chính sách của Chính quyền. Hãy học cách vận động hành lang, thuyết phục Chính quyền và HĐND.

Lựa chọn ưu tiên: Cũng như trong thực tiễn, có quá nhiều việc phải làm, khó khăn lớn nhất đối với các nhà phân tích chính sách sẽ là xác định ưu tiên chính sách. Trong khoảng 16 tuần học, cũng tựa như năng lực hữu hạn của Chính quyền và HĐND, lớp học chỉ có thể thảo luận sâu về 02 lựa chọn chính sách mà các học viên ưu tiên. Trong các tuần đầu tiên, học viên cùng nhóm giảng viên sẽ thảo luận và chọn ra 02 ưu tiên chính sách, từ đó giao nhiệm vụ cho các nhóm tham gia chuẩn bị tài liệu và thảo luận. 03 nhóm sẽ thảo luận Chính sách 1 vào Sáng 01/02/2018; 03 nhóm còn lại sẽ thảo luận Chính sách 2 vào Chiều 01/02/2018; hiển nhiên các sở ban ngành, đại biểu dân cử và báo chí đều phải có ý kiến đối với cả hai Chính sách này.

Đánh giá Mô phỏng: Toàn bộ các hoạt động mô phỏng này sẽ được đánh giá khoảng 20% tổng số điểm của môn học. Việc đánh giá bao gồm: Tiến độ công việc, Chất lượng nội dung công việc, Khả năng sáng tạo, khéo léo trong thương lượng, Sự cẩn trọng, kiên nhẫn trong thuyết phục chính sách, chất lượng các Tờ trình, Báo cáo thẩm định, Ý kiến phản biện hoặc ủng hộ, các bài báo, bài vận động chính sách bằng văn bản, kỹ năng truyền thông, tương tác với công chúng.

4) Thi giữa kỳ: 20 % tổng số điểm.

Môn học này sẽ tổ chức 01 bài thi giữa kỳ, thời gian làm bài là 60 phút, hình thức thi viết, tự luận, không sử dụng bất kỳ tài liệu nào. Đề thi gồm 02 câu hỏi, Câu 1 áp dụng chung cho cả lớp, không báo trước. Câu 2 sẽ là một lựa chọn một trong số 03 câu hỏi đã được nhóm giảng viên thông báo ngay tại tuần thứ nhất của Khóa học để học viên chuẩn bị trước.

5) Bài Tự luận kết thúc môn học: 30 % tổng số điểm

Dựa trên Tài liệu đọc, các bài giảng và thảo luận trên lớp, dựa trên cảm nhận từ Tình huống mô phỏng, mỗi học viên phải chọn cho mình một Vấn đề chính sách-pháp luật để viết một

bài Tự luận kết thúc môn học. Mỗi học viên một bài riêng rẽ, không viết chung theo nhóm. Mỗi học viên tự chọn và đề xuất một chủ đề viết bài Tự luận để Nhóm giảng viên thông qua. Tùy theo diễn tiến Tình huống mô phỏng, có thể xuất hiện nhiều chủ đề hay và thú vị, song trước mắt Nhóm giảng viên gợi ý những chủ đề sau đây (nhấn mạnh vào tài chính công các địa phương) để học viên tham khảo:

- Đánh giá chính sách pháp luật đối với các Dự án BOT giao thông, giải thích vì sao các Dự án này thường gây ra các tranh luận đa chiều, và phản đối trong xã hội;
- Đánh giá chính sách đổi đất lấy hạ tầng;
- Đánh giá các chính sách pháp luật liên quan đến quản lý nợ công của địa phương và TW;
- Đánh giá các giải pháp tạo nguồn thu bền vững ổn định cho ngân sách các địa phương, kiểm soát chặt chẽ hơn kỷ luật ngân sách ở địa phương;
- Đánh giá các chính sách pháp luật liên quan đến sử dụng đất, mối liên hệ giữa DN và các hộ dân, cánh đồng mẫu lớn, tích tụ ruộng đất, bồi thường giải phóng mặt bằng;
- Đánh giá quy trình ngân sách địa phương, kỷ luật thực thi ngân sách địa phương;

Bài Tự luận có độ dài khoảng 10 trang (3000 từ \pm 10%), tuân thủ các chuẩn mực của một Bài phân tích chính sách theo quy định của FSPPM. Hình thức nộp bài tương tự như các Bài tóm tắt hoặc Memos. Thời hạn cuối cùng để nộp bài: 01/03/2018. Nhóm giảng viên sẽ hướng dẫn chi tiết cách thức đăng ký chủ đề, cách lập dàn ý, hướng dẫn tài liệu tham khảo để các học viên hoàn thành bài Tự luận đúng yêu cầu.

Cuối cùng, anh/chị cần lưu ý: môi trường học tập tại FSPPM là thân thiện và hợp tác, song cũng hết sức nghiêm khắc và cạnh tranh. Đừng nghĩ tới đạo văn. Hãy học cách trích và dẫn tài liệu đúng quy định. Hãy nỗ lực cạnh tranh. Theo quy định của FSPPM, phổ điểm của một lớp học thường được định hướng như sau: A (5-10%), A- (10-25%), B+ (30-40%), B (20-25%), B- hoặc C (5-10%).

Kế hoạch 30 buổi giảng Luật & Chính sách công cho MPP2019:

TT	Ngày	Nội dung
1.	17/10/2017	Giới thiệu khóa học: Hình thành 06 nhóm (UBND, HĐND, Tổ chức xã hội)
2.	19/10/2017	Pháp luật: Khái niệm và mối quan hệ Pháp luật & Chính sách công
3.	24/10/2017	Phân quyền giữa TW và địa phương: Vai trò của Hiến pháp
4.	26/10/2017	Xác lập ưu tiên lập quy, lập pháp: Giới thiệu ưu tiên của 06 nhóm
5.	31/10/2017	Vận động chính sách (advocacy) và vận động hành lang (lobbying)
6.	02/11/2017	Thực hành vận động hành lang: <i>Thương lượng nhằm ưu tiên soạn thảo và thông qua 02 Dự thảo nghị quyết HĐND vào ngày 01/02/2018</i>
7.	07/11/2017	Lập quy địa phương: Các nhân tố và quy trình
8.	09/11/2017	Lập pháp ở TW: Các nhân tố và quy trình
9.	14/11/2017	Sự khác biệt: Giới quyền thế và ảnh hưởng tới lập pháp ở Việt Nam
10.	16/11/2017	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: ROCCIPI
11.	21/11/2017	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: RIA
12.	23/11/2017	Quy trình nghị viện: Các ban của HĐND hoạt động trên quy tắc nào?
13.	05/12/2017	<i>Chiều: Thi giữa kỳ (90 phút):</i> Các nhóm bầu trưởng ban & xác lập quy tắc
14.	07/12/2017	<i>Chiều:</i> Phác thảo hồ sơ lập quy ở địa phương: Yêu cầu đối với 06 nhóm
15.	12/12/2017	Quy trình nghị viện: Cơ quan dân cử hoạt động như thế nào? <i>Khách mời: Ông Nguyễn Sĩ Dũng</i>
16.	14/12/2017	Giám sát nghị viện: Giám sát thực hiện pháp luật, pháp quy
17.	19/12/2017	Luật và Phát triển: Các con đường đi đến chế độ pháp quyền ở Đông Á
18.	21/12/2017	Luật và Phát triển: Gợi ý mô hình lý thuyết cho các quốc gia chuyển đổi
19.	26/12/2017	Luật và Phát triển: Các thách thức trong xây dựng chế độ pháp quyền
20.	28/12/2017	Nghiên cứu tình huống 1: Luật đất đai (Dự án Navitco)
21.	02/01/2018	Nghiên cứu tình huống 2: Luật cạnh tranh (Vinapco)
22.	04/01/2018	Nghiên cứu tình huống 3: Luật hình sự (Vụ án Bà Ba Sương)
23.	09/01/2018	Tiệm cận công lý (1): Cải cách tư pháp ở Đông Á
24.	11/01/2018	Tiệm cận công lý (2): Cải cách tư pháp ở Việt Nam
25.	16/01/2018	Tham vấn chính sách: Kinh nghiệm tham gia lập pháp của các hiệp hội <i>Khách mời: Luật sư Nguyễn Hưng Quang</i>
26.	18/01/2018	Tổng kết khóa học: Khái quát các lý thuyết, Hỏi đáp
27.	<i>Sáng:</i>	Giới thiệu Dự thảo Nghị quyết (1) HĐND
28.	01/02/2018	Tranh luận, biểu quyết (thông qua, hoặc không thông qua Nghị quyết)
29.	<i>Chiều:</i>	Giới thiệu Dự thảo Nghị quyết (2) HĐND
30.	01/02/2018	Tranh luận, biểu quyết (thông qua, hoặc không thông qua Nghị quyết)
	01/03/2018	Nộp Tiểu luận kết thúc môn học (3000 từ ± 10%)

Tài liệu cho môn học

Các tài liệu của môn học có thể được truy cập và tải về từ Học liệu mở của Trường tại địa chỉ

<https://www.fsppm.fuv.edu.vn/vn/mpp2019/>

Tài liệu bắt buộc:

1. **Nguyễn Sĩ Dũng**, 2017, *Bàn về Quốc hội và những thách thức của khái niệm*, CTCP Sách Omega và NXB Chính trị Quốc gia, (Liên hệ: 138C Nguyễn Đình Chiểu, Q3, HCM).
2. **Pat Libby & Associates**, University of San Diego, 2012, *The Lobbying Strategy Handbook, 10 Steps to Advancing Any Cause Effectively*. (Yêu cầu đọc các Chương **1, 4, 5-12**).
3. **Walter J. Oleszek** (2016), *Congressional Procedures and the Policy Process*, 10th Edition, yêu cầu đọc các Chương: **1, 3, 5, 9**
4. **Barry R Weingast** (Stanford University) 2010, *Why Developing Countries Prove So Resistant to the Rule of Law*, in James J. Heckman, Robert L. Nelson, Lee Cabatingan, *Global Perspectives on the Rule of Law*. (New York: Routledge-Cavendish, 2010)
5. **C. Milhaupt, K. Pistor**, *Law and Capitalism*, University of Chicago, 2008, Chương 2 (đã dịch).
6. **Ann Seidman**, *Xem xét dự án luật: Cẩm nang cho các nhà lập pháp*, NXB CTQG, HN, 2004 (Nguyên bản: Ann Seidman and Robert Seidman, *World Bank Legal Review*, April 2003, tr. 223-256, *Assessing a Bill in terms of the public interest: the legislator's role in the law-making process*)
7. **Truong Thien Thu**, Ranjith Perera, *Intermediate levels of property rights and the emerging housing market in HCM City, Vietnam*, *Land Use Policy* 28 (2010) 124-138 – có bản dịch
8. **Tom Ginsburg**, *Judicial Independence in East Asia: Lessons for China*, in Randall Peerenboon, *Judicial Independence in China*, Cambridge University Press 2010, pp 247-259
9. **Randall Peerenboon**, *Báo cáo nghiên cứu về quản lý tòa án ở Trung Quốc*, UNDP-Ban chỉ đạo cải cách tư pháp, 2011 (tài liệu chưa công bố).
10. **World Bank**, *Báo cáo phát triển Việt Nam 2010: Thể chế hiện đại*, Chương 5, tr 85-103, *World Development Report 2010*.

Văn bản pháp luật :

- Hiến pháp (HP 2013)
- Luật Tổ chức chính quyền địa phương (Luật TCCQPĐP 2015)
- Luật Ngân sách (Luật NS 2015)
- Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật (Luật VBQPPL 2015)

Tài liệu đọc thêm:

- **Hoàng Thế Liên** (Chủ biên) (2011), *Sổ tay soạn thảo, thẩm định, đánh giá tác động của VBQPPL*, NXB Tư pháp 2011.
- **UNDP/Ủy ban trao quyền pháp lý cho mọi người**, *Pháp luật cho mọi người*, NXB Tư pháp, HN 2011 (sách dịch từ tiếng Anh), Tập I, II.
- UNDP and VN Supreme Court, (Bath and Biddulph), *Research Studies on the Organization and Function of the Justice System in Five Selected Countries*, 2010

Trang Web và nguồn thông tin online khác:

- WGI: <http://info.worldbank.org/governance/wgi/index.asp>
- <http://vanban.chinhphu.vn/portal/page/portal/chinhphu/hethongvanban>
- <http://congbao.chinhphu.vn/>
- Quốc hội: cơ sở dữ liệu luật Việt Nam: <http://vietlaw.gov.vn/LAWNET/>
- Bộ Tư pháp, văn bản luật: <http://www.moj.gov.vn/pages/vbpg.aspx>
- Các bản án đã công bố: www.vibonline.com.vn
- Dự thảo luật: <http://duthaonline.quochoi.vn/> ; www.vibonline.com.vn
- Tạp chí Nghiên cứu lập pháp: <http://www.nclp.org.vn/>

Nội dung chi tiết và yêu cầu bài đọc theo 26 buổi giảng:

TT	Nội dung: Bài đọc hàng tuần của học viên
1.	Giới thiệu khóa học: Hình thành 06 nhóm (UBND, HĐND, Tổ chức xã hội)
	<ul style="list-style-type: none"> o Đề cương môn học 10/2017 o FSPPM (9/2017), TPHCM: Tầm nhìn phát triển và các nút thắt thể chế (file pdf) o Đọc thêm: Tìm hiểu thách thức KT-XH của địa phương hoặc ngành mà học viên quan tâm.
2.	Pháp luật: Khái niệm và mối quan hệ Pháp luật & Chính sách công
	<ul style="list-style-type: none"> o Phạm Duy Nghĩa 2011, Pháp luật đại cương, Chương 1-2: 9-87 o Libby 2012, Chương 1, (file pdf)
3.	Phân quyền giữa TW và địa phương: Vai trò của Hiến pháp
	<ul style="list-style-type: none"> o Nguyễn Sĩ Dũng 2017, tr. 22-123 (học viên nên tự mua, hoặc đọc ở Thư viện) o HP 2013, Luật TCCQĐP 2015, Luật Ngân sách 2015
4.	Xác lập ưu tiên lập quy, lập pháp: Giới thiệu ưu tiên của 06 nhóm
	<ul style="list-style-type: none"> o Nguyễn Sĩ Dũng 2017, tr. 194-223 o Hoàng Thế Liên 2011, Chương II: các trang 66-78, (file pdf)
5.	Vận động chính sách (advocacy) và vận động hành lang (lobbying)
	<ul style="list-style-type: none"> o Libby 2012, Chương 5-9, (file pdf)
6.	Thực hành vận động hành lang: <i>Thương lượng nhằm ưu tiên soạn thảo và thông qua 02 Dự thảo nghị quyết HĐND vào ngày 01/02/2018</i>
	<ul style="list-style-type: none"> o Libby 2012, Chương 10-11: Vận động hành lang trong thời đại Cyperspace và toàn cầu hóa, (file pdf)
7.	Lập quy địa phương: Các nhân tố và quy trình
	<ul style="list-style-type: none"> o Hoàng Thế Liên 2011, (file pdf) o Oleszek (2016), Chương 1, (file pdf) o Luật TCCQĐP 2015
8.	Lập pháp ở TW: Các nhân tố và quy trình
	<ul style="list-style-type: none"> o Luật VBQPPL 2015 o Oleszek (2016), Chương 3, (file pdf)
9.	Sự khác biệt: Giới quyền thế và ảnh hưởng tới lập pháp ở Việt Nam
	<ul style="list-style-type: none"> o Quang Thiện (2005): Hành trình 10 năm một đạo luật (cần biên tập rút gọn) o Nguyễn Xuân Thành (2014): Oligarchic Formation: The Case of Vietnam
10.	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: ROCCPI
	<ul style="list-style-type: none"> o Seidman 2003: Xem xét dự án luật (tìm được bản tốt hơn để copy, bản của Thư viện bị nhòe), có thể giới thiệu đọc nguyên bản tiếng Anh trong World Bank Legal Review 2003 tr. 223-256 khoảng 30 trang ngắn gọn hơn.

11.	Các tiêu chí đánh giá các dự án luật: RIA
	o Hoàng Thế Liên 2011, Phần IV: tr. 251-338, (file pdf)
12.	Quy trình nghị viện: Các ban của HĐND hoạt động trên quy tắc nào?
	o Oleszek (2016), Chương 3, Chương 5, (file pdf)
13.	<i>Chiều: Thi giữa kỳ (90 phút):</i> Các nhóm bầu trưởng ban & xác lập quy tắc
14.	<i>Chiều: Phác thảo hồ sơ lập quy ở địa phương: Yêu cầu đối với 06 nhóm</i>
15.	Quy trình nghị viện: Cơ quan dân cử hoạt động như thế nào? <i>Diễn giả khách mời: Ông Nguyễn Sĩ Dũng</i>
16.	Giám sát nghị viện: Luật được làm rồi thì giám sát thực hiện như thế nào?
	o Libby 2012, Chương 12, (file pdf)
	o Oleszek (2016), Chương 9, (file pdf)
17.	Luật và Phát triển: Các con đường đi đến chế độ pháp quyền ở Đông Á
	o Pistor, Law & Capitalism, 2008, Chương 2 (đã dịch, có file pdf)
	o Pistor and Wellons, The role of law and legal institutions in Asian economic development 1960-1995, Oxford University Press 1999, (file pdf)
18.	Luật và Phát triển: Gợi ý mô hình lý thuyết cho các quốc gia chuyển đổi
	o World Development Report 2017 Chương 3 tr. 84-98, (file pdf)
19.	Luật và Phát triển: Các thách thức trong xây dựng chế độ pháp quyền
	o Weingast 2010 (đã dịch, có file pdf)
20.	Nghiên cứu tình huống 1: Luật đất đai (Dự án Navitco)
	o Trương Thiên Thu (2010) (đã dịch, có sẵn file pdf)
	o Tình huống Dự án 29 Nguyễn Đình Chiểu, Đa Kao, Q1 HCM (mini case)
	o Đọc thêm: UNDP, Trao quyền pháp lý, Tập I (có file pdf)
21.	Nghiên cứu tình huống 2: Luật cạnh tranh (Vinapco)
	o Hồ sơ Sửa đổi bổ sung Luật Cạnh tranh 2004 (Tài liệu do VBQH cung cấp)
	o Tình huống Vinapco: Đã có bản pdf, biên tập rút gọn lại.
22.	Nghiên cứu tình huống 3: Luật hình sự (Vụ án Bà Ba Sương)
	o Tìm đọc thêm: Phan Trung Hoài, Cánh cửa tư pháp và Bút ký luật sư (nhiều tập)
	o Tình huống: Vụ án Bà Ba Sương (đã có file pdf, biên tập rút gọn)
23.	Tiệm cận công lý (1): Cải cách tư pháp ở Đông Á
	o Peerenboon 2011 (đã dịch, có sẵn file pdf)
24.	Tiệm cận công lý (2): Cải cách tư pháp ở Việt Nam
	o Tom Ginsburg 2010 (đã dịch, có sẵn file pdf)
25.	Tham vấn chính sách: Kinh nghiệm tham gia lập pháp của các hiệp hội <i>Diễn giả khách mời: Luật sư Nguyễn Hưng Quang</i>
26.	Tổng kết khóa học: Khái quát các lý thuyết, Hỏi đáp

Đề cương các môn học đã tham khảo:

- **David C. King**, Harvard Kennedy School, Spring 2017, Course Syllabus: *The U.S. Congress and Law Making*, <https://sites.hks.harvard.edu/syllabus/DPI-120.pdf>
- **Valenta Kabo**, University of Michigan, Fall 2014, Course Syllabus: *Comparative Law and Public Policy*, <http://fordschool.umich.edu/courses/winter/2017/pubpol-475-1>
- **Mark Leinung**, Albany University, Fall 2016, Course Syllabus: *Law & Public Policy*, <http://www.albany.edu/rockefeller/syllabi/FA2016/pad/RPAD%20Grad%20Syllabi/RPAD-RPOS%20529%20Leinung%20Fall%202016%20Syllabus.pdf>
- **Stanford Law School**, Law and Public Policy, *Law and Policy Lab*, https://law.stanford.edu/areas_of_interest/law-public-policy/#snav-law-and-policy-lab
- **Miranda Yaver**, Columbia Law School, Summer 2014, *Law and Public Policy in the US* https://www.google.com.vn/search?dcr=0&source=hp&q=220+%284%29+Law+and+Public+Policy%2C+Sean+Farhang&oq=220+%284%29+Law+and+Public+Policy%2C+Sean+Farhang&gs_l=psy-ab.12..33i160k1|2.1007.1007.0.2968.2.1.0.0.0.134.134.0j1.1.0....0...1.1.64.psy-ab..1.1.134.0...0.FqWYXn0wVsM